

het L.W.H.-tje

SPECIALE UITGAVE VAN HET V.D.H.'tje,
PERSONEELSORGAAN VAN VAN DER HEEM N.V. EN DE EERSTE NEDERLANDSE AUTORIJWIELFABRIEK N.V.
UITGEGEVEN BUITEN VERANTWOORDELIJKHEID VAN DIRECTIE, REDACTIE EN ADMINISTRATIE.

L. W. VAN DER HEEM
1893 • 20 DEC. • 1953

Proloog

De samenstellers van dit bijzondere nummer van het V.D.H.'tje gevoelen er uit redenen van simpel zelfbehoud behoefte aan, de daarin opgenomen beschouwingen te openen met een bekentenis. Dit blad werd namelijk voorbereid en vervaardigd zonder daartoe verkregen toestemming. Tot hun grote geruststelling hebben de samenstellers voor deze eigengereidheid een wel bij uitstek afdoend excuus: vergunning kòn niet worden gevraagd om de simpele reden, dat deze dan beslist niet verkregen zou zijn. Wat wil men nog meer? Het denkbeeld de 60e verjaardag van onze oudste directeur „onopgemerkt te doen voorbijgaan” is in niemands hoofd opgekomen. De oud-officier, de heer L. W. van der Heem, behoeft er zeker niet aan herinnerd te worden, dat de militaire tucht naast gehoorzaamheid aan gegeven orders initiatief eist daar waar de omstandigheden het zulks nodig maken en overleg met superieuren niet tot de mogelijkheden behoort.

't is FEEST,

want Oom Leo wordt 60 jaar. En wij, zijn vrienden, steken in ons hart de vlag uit en wij vieren welgemeend, mèt hem, dit festijn.

Meer dan 25 jaren ken ik hem nu, werk met hem samen en heb ik oprechte bewondering voor hem.

Bewondering voor de moed, die hij toonde, toen hij zijn militaire loopbaan vaarwel zeide, op het ogenblik, dat hij van zijn radiogeknutsel in de commerciële mogelijkheden stapte van deze nieuwe technische ontwikkeling.

Bewondering voor de wijze waarop hij, eerst met zijn te vroeg ontslapen broer, later met zijn neef, in een economisch moeilijk tijdperk Van der Heem leidde en groot maakte.

Bewondering voor zijn groot en benijdenswaardig gezond verstand, waarvan hij zich een even onverschrokken als origineel gebruik veroorlooft.

Leo van der Heem is een „vent”, als U weet wat ik bedoel.

Een „kerel”, die in de tijd van de Oost-Indische Compagnie geleefd kon hebben en het dan ook goed zou hebben gedaan.

Hij heeft mij eens gevlaid met te zeggen, dat ik hem de eerste beginselen van koopmanschap zou hebben geleerd.

Het zij zo: maar nù heb ik hem zeker niets meer te leren.

Ik ben dankbaar voor de warme vriendschap, die ik al die lange jaren van hem heb onder-
vonden en ik wens hem, en met mij allen bij Stokvis, nog heel veel gezonde jaren.

En als hij nu eens officier gebleven was . . . ?

Tja . . . dan zou hij nu waarschijnlijk Opperbevelhebber van de Atlantische Strijdkrachten in Europa zijn.

J. van Randwijk

President-Commissaris
van Van der Heem N.V.

60 JAREN

Wie alles sich zum Ganzen webt,
Das eine in dem Anderen wirkt und lebt.
Goethe.

In het Register van den Burgerlijken Stand
der gemeente 's-Gravenhage is ingeschreven:

Leonardus Wilhelmus,
zoon van } Pieter Hendrik van der Heem,
} Engelina Maria Johanna de Koning.

Echtelieden.

Geboren den 20 December. - 1893.

NB. Dit biljet moet bewaard worden.

359

„In 't verleden ligt het heden”

De ambtenaar ter gemeentesecretarie, die 20 December 1893 de geboorte inschreef van Leonardus Wilhelmus van der Heem, kan die dag door veel gedachten bezielde zijn geweest; wij zullen het nimmer weten, want meer nog dan veelal hun officiële handelingen blijft het persoonlijke gedachtenleven van rijks- en gemeentebestuurders voor de burgerij een gesloten boek. Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid mogen wij evenwel aannemen, dat bij voorlezing der acte niet het denkbeeld bij hem is opgekomen, dat enige tientallen jaren later de geslachtsnaam van de jonge wereldburger zou zijn geworden tot een begrip in 's-Gravenhage en ver daar buiten.

Een begrip met een rijke inhoud, aanduiding van een bedrijf dat in ons vaderland meetelt, van kwaliteit, energie, dienstbetoon en energie tevens.

De jonggeborene van 1893 werd de jarige van morgen. Het broertje, dat in het kinderrijke gezin door de zusters werd ontvangen met de klacht: „Al weer een kind, daar moeten wij maar weer mee rijden!”, de alom gerespecteerde leider van verscheidene bedrijven van betekenis voor ons economisch bestel.

Een merkwaardige gang van zaken is er de oorzaak van dat de latere 1e Luitenant der Infanterie (Grenadiers, 15 R.I. en 9 R.I.) thans niet is kolonel of generaal Van der Heem, maar „mijnheer Leo” voor een staf van duizenden technici, verkopers, economen en verdere medewerkers.

„Mijnheer Leo”, een aanspreekvorm met een diepe zin. Naar onze stellige overtuiging niet uitsluitend ontstaan uit de behoefte binnen het bedrijf verwarren met zijn bekwame mededirecteur en neef, de heer J. van der Heem, te voorkomen. Dan immers had men zich ook de onderscheiding kunnen denken „De heer L.W.” en „De heer J.”. Is de vermelding van de voornaam-voluit niet veeleer een symptoom van de door allen zo zeer gewaardeerde gemoedelijkheid en de afwijzing van iedere vorm van formalisme die deze gerespecteerde leider van het grootste Haagse fabrieksbedrijf kenmerken?

Wie dit leven nauwgezet volgt, moet wel tot het inzicht komen, dat zich hier een ontwikkelingsgang volgens duidelijke aanwijsbare lijnen voltrekt.

De kleine Leo wordt ons getekend als „het lievelingetje” van de oudere broers en zusters, geliefd om zijn goedgeefse en aanhankelijke aard. Zingen was dèrmate zijn fort, dat verwanten zich nu nog zijn glansnummer herinneren: „Ik ben de zoon der bergen”. De 20 jaar oudere broer, wijlen de heer P. H. J. van der Heem, is van meet af de beschermer van het jongste lid der familie, dat hem jaren lang „mijnheer” blijft noemen op grond van het aanzienlijke verschil in leeftijd en onder de indruk wellicht van het officiersuniform, dat de oudere broer reeds siert ten tijde dat de jongere een Haagse lagere school gaat bezoeken.

De objectiviteit welke de geschiedschrijver betaamt, gebiedt te bekennen, dat de jonge Van der Heem naast de goedheid des harten, waarvan jaargenoten melding maken, op de lagere school en op de Schiedamse H.B.S. sterker indrukken heeft achtergelaten van opmerkelijke zelfstandigheid en vechterscapaciteiten dan van uitzonderlijke vorderingen. De sportriem, onmisbaar onderdeel van de jongenskleding uit die tijd, komt nog al eens los en Van der Heem „staat z'n mannetje” letterlijk even fier als hij later figuurlijk „z'n man” zou doen. Met een embryonaal koopmansinstinct weet hij als H.B.S.-er voor weinige guldens de hand op een boot te leggen. Tijdens een tocht op de Maas slaat deze om. Een der geïnviteerde kameraden, die de zwemkunst niet machtig is, dankt zijn leven aan het bevel van vriend Leo te doen wat hem wordt voorgeschreven op straffe van ... laten we zeggen de kant niet te halen.

Hoewel zijn handvaardigheid en andere eigenschappen reeds toen ook andere mogelijkheden lieten, volgt L.W. van der Heem het voorbeeld van twee broers en vangt een militaire loopbaan aan. Grenadiers en Jagers, voor-opleiding in Groningen, hoofdcursus in Kampen, 16 September 1919 benoemd tot Tweede Luitenant bij het 15e Regiment Infanterie, precies 4 jaar later bevordert tot Eerste Luitenant.

Wij herinneren ons niet of het woord „hobby” in die jaren reeds in de mode was; een feit is echter dat de heer Van der Heem er van jongsaf één had, en wel: knutselen.

Dat dit niet bij een speelse liefhebberij bleef, maar uitgroeide tot een uitlaatklep voor helder inzicht en inventief vermogen bewijst de:

REGIMENTS - ORDER.

Het doet ondergeteekende een groot genoegen aan Officieren, Onderofficieren en verder personeel van het regiment te kunnen mededeelen, dat door het energiek en zelfstandig werken van den 1e Luitenant

L. W. van der H E E M.

diens naam verbonden is aan de door hem zoo ingenieus geconstrueerde en door het legerbestuur overgenomen seintafel.

Delft, 1 April 1925.
De Luitenant-Kolonel.
Commandant 15e R.I.

A a n
1e Luitenant L.W.v.d.Heem.

„Knutselen”

„Strijden”

Drie gebroeders van der Heem

„Sterren stralen overal”

De binding tussen de beide broers blijft bijzonder krachtig. De jonge luitenant houdt zijn domicilie ten huize van de oudere broer. Nu echter geen verhouding meer van Benjamin tot „mijnheer”, maar van twee mannen die elkaar bij treffende verschillen in karakter op een vruchtdragende wijze aanvullen. Wanneer P. H. J., inmiddels als majoor gepensionneerd, in de bouwnijverheid geïnteresseerd wordt, weet de jongere broer menig waardevol advies te geven. „Bouwen”, het zou naast vechten, „knutselen”, inzicht en goedhartigheid het sluitstuk zijn op de elementen, die de toekomst zouden bepalen.

Ja wellicht zijn knutselen eerst, bouwen later, de sterkste determinanten geweest in het leven van onze oudste directeur.

Geïnspireerd door een wapenbroeder van een in Utrecht gevolgde Verbindingscursus, de vaandrig Bloemsma, en neef Jan, zoon van de oudste broer, behoort Lnt Van der Heem in de kinderjaren van de radio tot de eerste „eigenbouwers”. Van de huiskamer wordt de activiteit verplaatst naar „Het Schuurtje”, de bakermat van Van der Heem N.V. Bouwen en vechten hebben succes: een zodanige ontwikkeling zet in dat de infanterie-Officier een verzoekschrift indient op non-activiteit te worden gesteld aangezien hij zich „een burgerwerkkring heeft verschaft en de resultaten daarvan verloren zouden gaan indien hij uit dit bedrijf wordt weggeroepen”.

Zo zeer is de ontwikkeling van Van der Heem N.V. verweven met de levensgeschiedenis van „mijnheer Leo” dat diens geschiedschrijving, na de talrijke beschouwingen ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum onzer onderneming hier gevoelig kan worden beëindigd.

Daarom geen verdere jaartallen en liever nog enkele korte beschouwingen ter typering van de man, wien dit nummer van ons hem zo na aan het hart liggende personeelsblad gewijd is.

Hoewel voor zijn verwanten de erkende pater familias, schijnt zijn privé bestaan van zijn zakelijk leven nauwelijks af te zonderen. Volgens het bevolkingsregister vrijgezel, is hij in feite getrouwd met zijn fabriek. Het een ogenblik in het brein der redactie opgekomen plannetje de lezers een beschouwing te schotelen „Mijnheer Leo, zoals men hem niet kent” moest daarop zelfs stranden, want bij wijze van spreken is er geen tweede L. W. van der Heem naast de man, die zijn medewerkers van hoog tot laag kennen. Zelf een man van strikte eerlijkheid, duldt geen onrechtvaardigheid. Door zijn helder inzicht en groot doorzettingsvermogen is hij voor zijn omgeving een inspirerend voorbeeld, onder wien het een genoegen is te werken.

Bouwen en strijden, strijden en bouwen.

Hoe talrijk zijn niet de mopjes, onder oudgedienden in omloop, over die liefhebberij voor breken, bouwen en verbouwen. Men ziet de lijn loopt door: knutselen, korrelbeton, „het schuurtje”, nieuwbouw Maanweg, interne verbouwingen; een nieuwe uitbreiding van het fabriekscomplex in de Binckhorstpolder staat op het programma.

De oud-militair komt om de hoek kijken in zijn zin voor organisatie en vastleggen van bevoegdheden. Na het Schietvoorschrift Infanterie, het Reglement op de Inwendige Dienst e.d., het „Voorschrift Werkvoorbereiding”, de „Voorlopige Instructie op het Beheer van het Ontspanningsgebouw” en talrijke andere.

Op grond van zijn grote organisatorische bekwaamheden werd de jarige van thans in de hongerwinter aangezocht voor de zo uiterst veeleisende functie van regionaal leider van de voedselvoorziening. Groot verantwoordelijkheidsgevoel deed hem deze taak aanvaarden; de gave te improviseren en anderen in daden voor te gaan brachten de moeilijke opdracht tot een goed einde.

Met de boven weergegeven feiten voor ogen, zou men zich in de directiekamer een ander mens kunnen denken; voldaan, gehaast en in het besef van werd bereikt. De bezoeker die met die verwachtingen binnen gaat, vindt daarentegen iemand die de zo zeldzame gave schijnt te bezitten immer tijd te hebben voor wat werkelijk belangrijk is. Een bouwer ook, die zelf met beide benen op de grond bleef, in alle opzichten. Een leider, nu eens schaars in woorden, dan weer verrassend door een treffende beeldspraak, eenvoudig en recht op het doel. Wee de afdelingschef, die een interne mededeling te formeel of ingewikkeld zou opzetten: zijn oudste directeur zou hem zeker te verstaan geven dat „die jongens daar allemaal hodeldebodel van worden”. Uitdrukkingen als „Wat ik je brom”, „Let op mijn schone woorden” en „Dat is de kracht van de Pieterseliasus” vallen zijn naaste omgeving nauwelijks meer op.

De leider bleef mens, eenvoudig van hart en met een warm gevoel voor de zorgen van anderen. Is dat onder de vele verworvenheden eigenlijk niet de allervoornaamste?

* * *

Geachte heer Leo. Dit alles voor ogen houdende is het de redactie een ware vreugde U en de Uwen ter gelegenheid van Uw verjaardag van harte geluk te wensen.

NOG VELE JAREN!

„Bouwen”

„Twee officieren werden ondernemer”

ER IS ER ÉÉN JARIG!

Het is geen gewoonte bij Van der Heem N.V. verjaardagen in ons personeelsblad te vermelden en terecht omdat we anders genoodzaakt zouden zijn vele extra uitgaven het licht te doen zien. Dat wij vandaag een uitzondering maken en dit graag doen wordt veroorzaakt door de verjaardag van de man, die van begin af aan meegewerkt heeft dit bedrijf te maken tot wat het nu is. Morgen 20 December wordt onze oudste directeur, de heer L. W. v. d. Heem 60 jaar en U zult het met ons eens zijn, dat dit feit wel in een bijzonder daglicht mag worden gesteld. De heer Leo houdt niet van grote woorden en wij zullen het dan ook niet te boud maken.

Ter gelegenheid van zijn verjaardag willen wij vandaag de heer Leo voor het voetlicht halen om onze grote waardering uit te spreken voor de wijze, waarop hij mede de richting heeft bepaald waardoor „ons bedrijf” zich heeft kunnen ontwikkelen tot één van de beste ondernemingen in het land.

Heer Leo, U en de Uwen feliciteren wij namens het gehele personeel met Uw 60ste verjaardag en wij hopen, dat U nog vele jaren Uw beste krachten aan ons bedrijf zult geven.

Wij wensen U en Uw familie morgen een prettige dag.

Kern Enaf
Kern Utrecht
Kern Maanweg

Nu de markante figuur van de heer L. W. van der Heem zijn zestigste verjaardag viert is het ook voor commissarissen en directie van de N.V. Machinefabriek Frans Smulders een gereede aanleiding om deze persoon van hun mede-commissarissen en commissaris in een enkel woord nader te belichten.

Zoals zij met vreugde de heer Van der Heem bereid hebben gevonden om het commissariaat hunner vennootschap te aanvaarden, zo merken zij thans met evenveel vreugde op, dat hij gedurende de afgelopen jaren steeds zijn beste krachten en zijn nooit falende energie ten dienste van hun vennootschap heeft gesteld.

Met dankbaarheid constateren zij, dat de jubilaris steeds bereid is geweest om op elk uur van de dag volkomen open te staan, wanneer er door zijn mede-commissarissen of directie een beroep op zijn dadelijke hulp of op zijn zo gewaardeerde inzicht werd gedaan.

De wetenschap, dat de heer L. W. van der Heem ondanks de veel omvattende en zware taak, die op zijn schouders rust, toch steeds een gereed oor zou hebben voor degenen, die een beroep op hem zouden doen, heeft er veel toe bijgedragen om het contact tussen hem en hun vennootschap levendig te houden; hetgeen zoals vanzelf spreekt bij hen volle waardering heeft gevonden en tot nut van hun vennootschap heeft gestrekt.

Zij spreken zowel persoonlijk als namens hun vennootschap de wens uit, dat de prettige en nuttige relatie met de heer L. W. van der Heem nog vele jaren in stand zal blijven, en dat het de jubilaris vergund zal zijn nog vele jaren in zijn volle vitaliteit en in het bezit van een goede gezondheid ook buiten zijn vennootschap de belangen van de Nederlandse gemeenschap te dienen.

Commissarissen en directie van de
N.V. Machinefabriek Frans Smulders.

Wij prijzen ons gelukkig, dat Leo van der Heem in 1946 het commissariaat van onze sedert meer dan een eeuw bestaande zaak heeft willen aanvaarden.

Wij mogen nu in onze zaak rekenen op de adviezen van de leider van een betrekkelijk jeugdige zaak.

Wij zijn de jarige dankbaar voor zijn grote belangstelling in ons bedrijf en wensen hem gezondheid en voorspoed.

J. van Randwijk,
President-Commissaris van
N.V. G. Watson's & Zoon's
Vijlenfabriek & Slijperij.

„Koopman”

Gaarne maken wij van deze gelegenheid gebruik om de heer L. W. van der Heem van harte onze gelukwensen aan te bieden met zijn 60ste verjaardag.

Reeds meer dan 20 jaar heeft hij ons met raad en daad terzijde gestaan. Daarom prezen wij ons bijzonder gelukkig, toen hij op 27 Juli 1949 officieel tot commissaris van ons bedrijf werd benoemd. De genegenheid en het vertrouwen, die hij zich in deze tijd heeft weten te verwerven, vormen een unicum.

Dit vindt zijn oorzaken niet alleen in zijn kundigheid, in zijn stiptheid, in de ditte en de datte en de zus en de zo, maar vooral ook in zijn eerlijke en sympathieke wijze van optreden.

Precies een maand geleden, met ons 25-jarig jubileum, veroverde hij, al was het alleen reeds door zijn toespraak, alle harten van degenen, waarvoor hij tot dan toe alleen nog maar een naam was geweest. In de vele jaren, die wij hem reeds kennen, heeft hij blijik gegeven meer te willen zijn dan alleen commissaris.

Want hoewel hij het zo druk heeft, dat een mens met gewone capaciteiten geen tijd meer zou hebben voor wat dan ook, heeft hij, „Oom Leo van der Heem”, altijd nog gelegenheid gevonden om zich te interesseren voor onze persoonlijke problemen. Hierdoor is hij een vriend geworden, waarvoor wij dankbaar zijn. Het is onze oprechte wens, dat het hem nog vele jaren gegeven moge zijn, om met zijn bijzondere kwaliteiten de gemeenschap en ons bedrijf te blijven opbouwen en steunen.

Bestuur en personeel der
N.V. Celluloselaktfabriek.

„Erkenning”

Onze beschermheer 60 jaar

Het is ons een vreugde bij het bereiken van de 60-jarige leeftijd van de heer L. W. van der Heem een woord van dank en erkentelijkheid in het V.D.H.'tje te mogen plaatsen.

Wij, van Forum Hadriani feliciteren U en wensen U van ganser harte nog vele gelukkige jaren toe. Met voldoening kunt U terugzien op Uw werkzaam leven, net zoals Uw gedachten vervuld zullen zijn van al de illusies die U nog verwezenlijkt wil zien. Wij hopen dat God U daar nog ruimschoots tijd en kracht voor geeft.

Het kleine Forum Hadriani heeft grote achting en waardering voor U, de grote MAN. In dagen van nood en moeilijkheden hebben wij steun bij U gezocht en nimmer tevergeefs.

Wat U voor ons deed zullen wij niet opsommen. Dit zou teveel worden en bovendien is onze beschermheer daarvan niet gediend. Doch één ding willen wij hier wel zeggen en dat is het gehele geheim van onze populariteit en bekendheid. Onze beschermheer heeft ons als lijfspreuk geleerd: „Jongens, werken en hard, en dan komt de rest vanzelf”.

Meestal komt dit op 2 of 3 mensen neer, bij ons daarentegen de gehele vereniging en dit hebben wij te danken aan het voorbeeld dat onze beschermheer ons geeft.

Goed voorbeeld doet goed volgen.

Geachte heer van der Heem, hartelijk gefeliciteerd en nog vele jaren!

Het Bestuur van de Harmoniekapel
FORUM HADRIANI.

Onze Commissaris de heer L. W. van der Heem wordt op 20 December a.s. 60 jaar.

Een mijlpaal in dit werkzaam leven. Hij heeft in 26 jaren een zeer groot bedrijf opgebouwd.

Hij heeft — zegt men — geluk gehad. Ja, geluk moet ons helpen, maar 't is maar een klein onderdeel van een zo groot succes. Daartoe behoren allereerst bekwaamheid, taaië volharding, inzicht in mogelijkheden.

Wij zijn dankbaar dat hij een commissariaat van onze N.V. wilde aanvaarden. Niet alleen is reeds zijn naam van betekenis, maar vooral ook stellen wij zijn inzicht op prijs. Geen kleine dingen belangrijk achten! Hij zoekt steeds de grote lijnen. Zijn financieel belang bij een commissariaat is uiterst gering. Daarvoor zorge de

Fiscus. Maar hij stelt belang in andere bedrijven dan het zijne. Het is mogelijk, dat die hem nieuwe ideeën geven. En ons wijst hij op andere werkwijzen.

Merkwaardig is dat mannen die het zo druk hebben als hij, nog tijd over hebben voor andere zaken. Nietsdoeners hebben bijna nooit tijd voor anderen.

Ook zijn vriendschappelijke omgang met zijn grote zin voor humor waarderen wij ten zeerste.

Wij wensen hem geluk met zijn verjaardag en veel voorspoed in zijn bedrijf.

Namens Commissarissen en Directie van de
N.V. Fabriek van Gouden en Zilveren Werken
Gerritsen en van Kempen te Zeist,
P. E. Briët, President-Commissaris.

60ste Verjaardag Heer L. W. van der Heem

Zo zelden krijgt men de gelegenheid om zijn waardering uit te spreken voor diegenen met wie men samenwerkt.

Wij grijpen daarom deze kans, ons via Uw personeelsblad geboden, met twee handen aan om, niet alleen langs deze weg de heer L. W. van der Heem van harte te feliciteren met zijn 60ste verjaardag, maar tevens om onze erkentelijkheid uit te spreken voor zijn grote verdiensten als President-Commissaris van onze vennootschap.

Toen in 1952, na het overlijden van de heer Willy Mullens, oprichter van de Haghefilm-fabriek, deze onderneming tot een familie-vennootschap werd, hebben wij ons gelukkig geprezen, dat de heer L. W. van der Heem bereid was een plaats als President-Commissaris in de leiding van onze Vennootschap te aanvaarden.

Voor zijn realiteitszin en enthousiasme, het steeds weer open staan voor nieuwe ideeën en zijn gave om vooruit te zien, ook in een min of meer artistiek bedrijf, dat in wezen zo geheel verschillend is van zijn eigen onderneming, hebben wij een grote bewondering.

Dat het de heer L. W. van der Heem gegeven moge zijn deze dag nog vele jaren te herdenken, is onze oprechte wens.

Mede-Commissarissen en
Directie N.V. Haghefilm.

Gaarne heb ik de ruimte, mij in dit blad aangeboden, aanvaard om iets te zeggen naar aanleiding van het jubileum van de heer L. W. van der Heem. Namens Directie en Commissarissen van de N.V. Industrie te Vaassen wil ik hem allereerst van harte gelukwensen met zijn zestigste verjaardag en ik hoop, dat hij nog vele gelukkige en gezonde jaren voor zich heeft. Wij vinden het zeer aangenaam, dat hij in onze Raad van Commissarissen zitting heeft en wij stellen zijn adviezen, gegrond op een grote ondervinding, steeds op zeer hoge prijs; wij weten het verder te waarderen, dat hij, ondanks zijn drukke werkzaamheden zo trouw aan onze vergaderingen deelneemt. Commissaris is in vele gevallen een zeer nuttige functie, doch in vrijwel alle gevallen een weinig lonende, omdat de inkomsten, die er uit voortvloeien zwaar door de Fiscus getroffen worden. Het is dan ook voor een bedrijf een geluk, als bakwame mannen bereid zijn een Commissaris-plaats te aanvaarden.

De heer L. W. van der Heem heeft in de opbouw van zijn eigen bedrijf een ervaring opgedaan, die van grote waarde is en wij vonden hem steeds bereid ons te laten delen in zijn grote kennis. Dit maakt elke vergadering, waarin hij aanwezig is, tot een leerzaam genoegen.

Het is nog niet zo heel lang geleden, dat de leeftijd van zestig jaar begon mee te tellen. Nu echter is de gemiddelde ouderdom, die ons wordt toegewezen sterk gestegen. Ik wil hiermede niet zeggen, dat zestig jaren jong is, maar wel, dat men op goede gronden hopen mag, dat iemand die de brug overschrijdt nog vele jaren mee kan gaan. Wij hopen, dat dit met de heer L. W. van der Heem het geval zal zijn. Hij heeft in zijn leven veel bereikt, hij kan met trots neerzien op hetgeen hij tot stand heeft gebracht en men krijgt de indruk, dat er nog geen einde is aan de opgang. Moge het hem gelukken vele gemaakte plannen uit te voeren en nog nieuwe plannen te maken. Hij moet wel een gelukkig mens zijn, als hij op zijn levenswerk terugziet en ik vertrouw er op, dat zijn geluk zal stijgen, als hij verder bouwen kan.

Wij, die op een ander terrein dan zijn eigen met hem mogen samenwerken, zullen ons verheugen, als die samenwerking nog vele jaren duren mag.

Th. Ligthart,
Pres.-Commissaris van N.V. Industrie.

Wanneer mij, zoals thans is geschied, gevraagd wordt om in ten hoogste vijftientig regels mijn indruk weer te geven van de zestigjarige (gewoon ongelooflijk) L. W. van der Heem, in zijn qualiteit van Voorzitter van de Raad van Commissarissen van J. C. van Straaten's Lift- en Machinefabriek N.V., dan kan mijn antwoord véél korter zijn: Het is ons Commissarissen en de Directie van „van Straaten” altijd volkomen duidelijk, wat hij bedoelt — als U begrijpt, wat ik bedoel —. En als ik hieraan toevoeg, dat er nooit één woord Frans bij is, dan wil ik tegelijkertijd zeggen, dat ik hoop, dat hij in dit opzicht nooit Frans zal leren. Immers Van der Heem zou dan niet meer Van der Heem zijn, en ieder die hem kent, zou dat betreuren.

Ik zal hier geen loftrumpet steken over zijn goede eigenschappen als daar zijn: nuchterheid, snelheid van reactie en van doordringen tot de quintessence van een probleem, directheid, sterk gevoel voor humor, gave van een duidelijke beeldspraak, hulpvaardigheid en gevoeligheid (al poogt hij dit laatste — vaak geslaagd — te verbergen). Ik wil hier niet in extenso over spreken:

a. omdat het risico zou bestaan, dat ik in herhaling van anderen zou vallen, of anderen in herhalingen van mij;

b. omdat het slachtoffer mij met een kort ongeduldig gebaar zou onderbreken en zou zeggen: „nou 't is mooi geweest, heb je niets anders te vertellen?“, en

c. omdat werkelijk goede wijn geen krans behoeft, en al te veel kransen bij Van der Heem de indruk zouden kunnen wekken, dat hij begraven werd en dan — dan zou Van der Heem, als Henri de Lagardère (is het niet in „de graaf van Monte Cristo”?), die met het rapier in de hand de kamer binnenstormt met de woorden: „Nu is het genoeg mijne heren, Henri de Lagardère is niet dood — hij lééft”, opspringen en met een televisiebuis in de hand zeggen: „Genoeg! Van der Heem is niet dood — hij leeft”.

Ja, hij leeft, en hij leve!! Hij leve lang tot vreugde van allen, die met hem, wààr ook en op welk gebied ook, mogen samenwerken!

Mr J. H. Hehewerth.

P.S. Het werd toch langer dan ik dacht: ik wilde mij het genoegen even over Van der Heem te denken en te spreken toch niet bekorten.

PROFICIAT!

Het verheugt commissarissen en directie van De Wit's Textielabrieken N.V. te Helmond op deze plaats gelegenheid te hebben hun gelukwensen aan te bieden aan de heer L. W. van der Heem, commissaris hunner N.V., ter gelegenheid van diens 60e verjaardag.

Mogen Van der Heem N.V. en de vele andere ondernemingen die zo veel danken aan zijn rijpe ervaring, helder inzicht en gevoel voor verantwoordelijkheid van deze gaven van hoofd en hart nog lang profiteren.

Namens Commissarissen en Directie voornoemd
Ir W. H. F. COEBERGH

„In het heden licht 't verleden”